Ara Pirineus , 17/08/20

Cerdans o ceretans?

Quina és la correcta? En la majoria de vegades la primera

MANEL FIGUERA *Professor i escriptor*

Torno un cop més a la meva comarca per posar en debat una altra qüestió que genera polèmica. Ho dic basant-me en alguns mitjans de comunicació i en la publicitat: **cases ceretanes adossades, portals ceretans...** Segons el llibre *Vinràs amb jo a apenre de lletra*, que recull 3.918 mots del parlar de Cerdanya, cerdà -ana és un substantiu o un adjectiu que vol dir « **natural de Cerdanya**», «relatiu o pertanyent a Cerdanya o als seus habitants», a més d'una varietat del bestiar cavallí. El ball pla cerdà és una dansa molt antiga que encara es balla en un aplec de Bellver de Cerdanya. Tanmateix, la cerdana és una corranda documentada al segle XVI que tres segles després va derivar en la sardana.

En canvi, ceretà -ana és un substantiu i un adjectiu que significa « **individu d'un poble preromà que es va establir al territori que més endavant seria el comtat de Cerdanya**». Aquest preudoderivat no és propi del parlar cerdà, sinó dels estiuejants barcelonins benestants, influïts pel modernisme —que s'inspirava en el classicisme—, que a la darreria del segle XIX i a l'inici del XX passava les vacances a Cerdanya i que va fundar el Casino Ceretà a Puigcerdà. Aquesta paraula va arrelar molt al llarg del segle passat fins al punt que avui s'utilitza tant o més que l'altra.

Quina és la correcta? En la majoria de vegades la primera, tot i que la segona es pot emprar en un sentit literari o fent referència als ceretans, poble ibèric, **encara que no me'ls imagino construint cases adossades**.